

ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Г.П. Плисенко, канд. екон. наук

Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України, м. Київ

«Бідність і нерівність як в розподілі доходів населення, так і в доступі до базових можливостей впродовж багатьох років є проблемою соціально-економічного розвитку всіх без винятку країн світу, яка в останні десятиліття, попри інтенсивний науково-технічний прогрес, набула всесвітнього масштабу та дедалі більше загострюється як на національних, так і на міжнародному рівнях. В нашій державі бідність характеризується специфічними особливостями, які притаманні лише українському суспільству» [3].

«Бідність – це недосягнення домогосподарством (людиною) економічного благополуччя, через що неможливо підтримувати спосіб життя, характерний для конкретного суспільства і в конкретний період часу» [4, с. 12]. Категорію «бідність» можна охарактеризувати як неспроможність забезпечити достатній рівень доходу домогосподарства або окремого громадянина за рахунок високого рівня витрат на житлово-комунальні послуги, продукти харчування, одяг, ліки тощо. Одними із показників, що характеризують бідність населення є їх доходи та витрати. Для аналізу категорії «бідність» необхідно розглянути їх динаміку (рис. 1 і рис. 2).

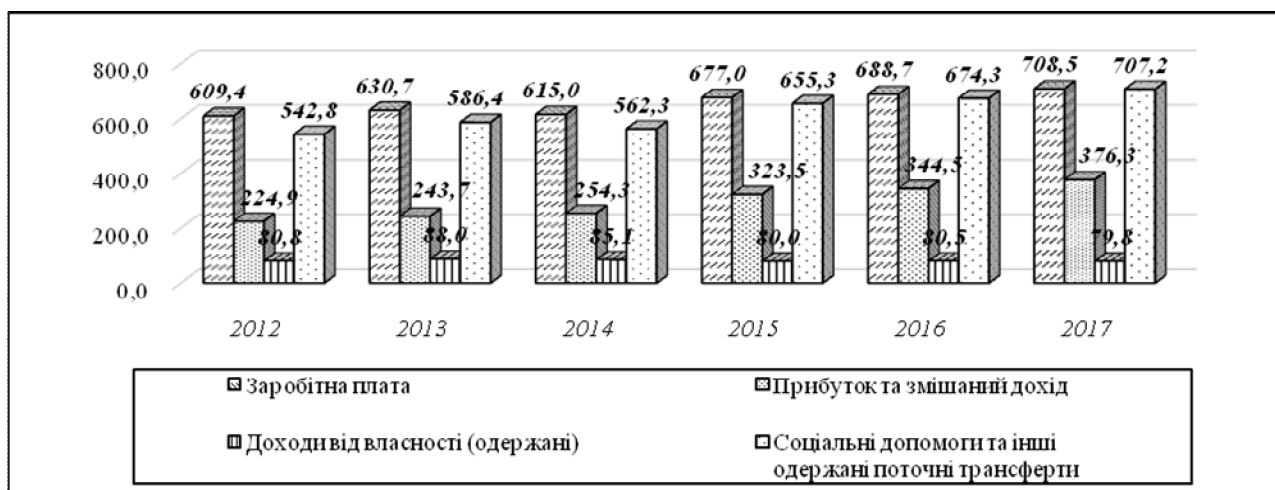

Рисунок 1. Динаміка доходів населення України за період 2012-2017 рр., тис. грн.

Джерело: складено автором на основі [1].

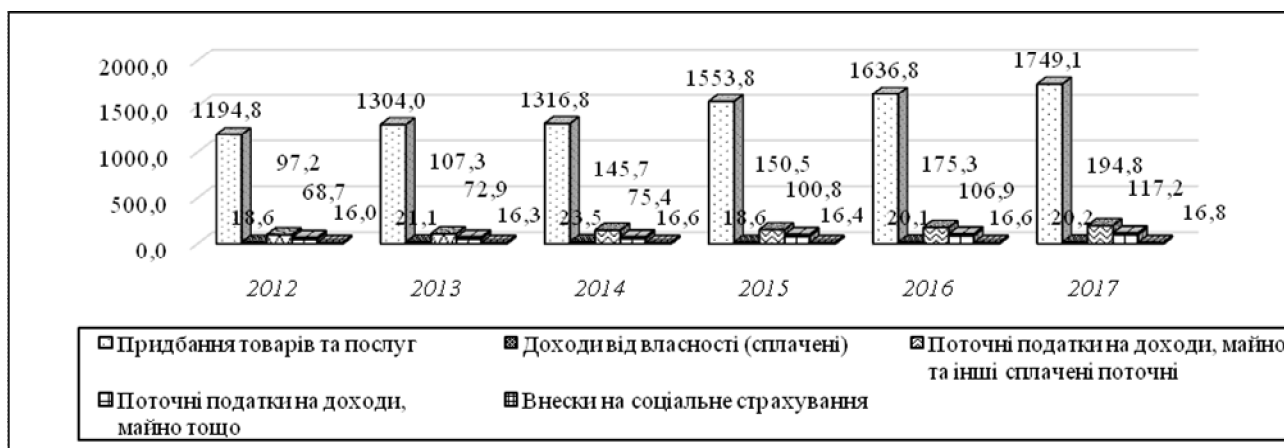

Рисунок 2. Динаміка витрат населення України за період 2012-2017 рр., тис. грн.

Джерело: складено автором на основі [1].

Отже, помітне значне перевищення витрат над доходами населення за останні роки (рис. 3). Звичайно така тенденція зменшує можливості населення підвищувати власний добробут. Можна стверджувати, що рівень доходів в порівнянні з витратами не збільшується. Прослідковується тенденція до збільшення як доходної так і витратної частини (див. рис. 3). Різке збільшення витрат спостерігаємо з 2015 року.

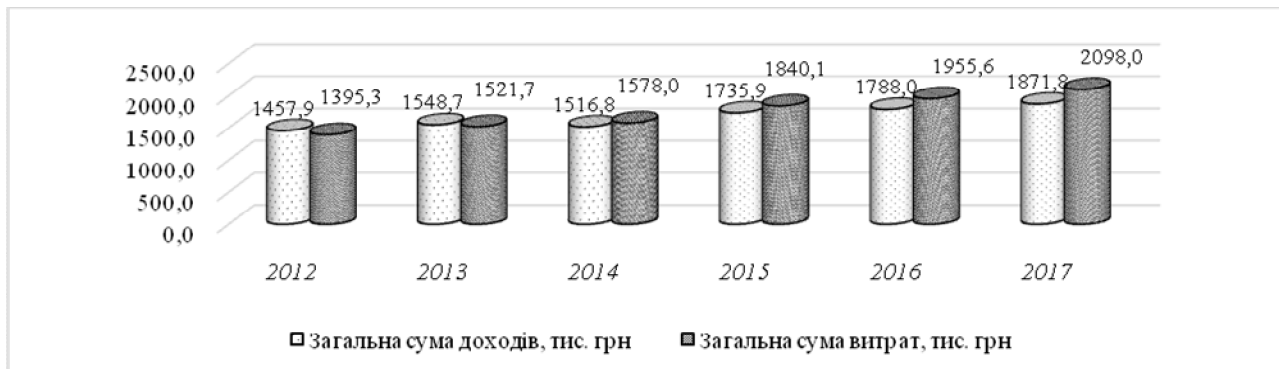

Рисунок 3. Динаміка доходів та витрат населення України за 2012-2017 рр., тис. грн.

Джерело: складено автором на основі [1].

Необхідність удосконалення моделі соціального захисту в системі пріоритетів державної соціальної політики для всіх груп населення підтверджується тим фактом, що з кожним роком чисельність населення з низьким рівнем доходів збільшується (див. рис. 3). Визначення потенційних основних напрямів, структури і форм реформування цієї моделі має досить актуальне теоретичне і практичне значення на сучасному етапі розвитку суспільства. Стратегією сталого розвитку «Україна–2020» реформування системи соціального захисту визначено одним із першочергових завдань. Відповідно до цілей сталого розвитку подолання бідності та зменшення нерівності є головним напрямком даних реформ. Метою Стратегії є поетапне зменшення масштабів бідності в Україні та впровадження нових механізмів її запобігання. Зменшення нерівності в системі доходів населення Стратегією планується: внесення змін принципів розподілу доходів у суспільстві; зміни методики формування мінімальних державних соціальних гарантій та стандартів; підвищення тарифних ставок працівників бюджетних установ; зміни в системі пенсійного страхування тощо [2].

Перелік посилань:

1. Державна служба статистика України: статистичний збірник «Соціальний захист населення України». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Про схвалення стратегії подолання бідності: розпорядження Кабінету Міністрів України №161-р від 16.03.2016 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248898080>
3. Комар Н. В. Міжнародна економічна допомога в процесі реалізації стратегії подолання бідності в Україні / Н.В. Комар / Дисертація на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук. – Тернопіль 2008.
4. Фінансові важелі подолання бідності в Україні: монограф. [О. П. Кириленко, І. І. Білоус, Б. С. Малиняк та ін.] ; за ред. О. П. Кириленко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2010. – 432 с.

«ВІДТІК МІЗКІВ» – ВТРАТА ВІДДАЧИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ

Н.М. Притуляк, канд. екон. наук, доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Головним багатством будь-якого суспільства є люди та накопичений ними освітній, професійний, інтелектуальний та творчий потенціали, які в сучасних умовах реалізуються в формі людського капіталу. Саме від рівня продуктивних сил людини, розвитку та якості людського капіталу залежить інноваційна спроможність економіки, яка визначає конкурентоспроможність країни, її технологічну незалежність та авторитет в світовому співтоваристві. З цих причин питання вивчення проблем формування та ефективного використання людського капіталу є актуальними.

Людський капітал являє собою стратегічну цінність країни, оскільки включає запас знань, освіти, практичні навички, творчі та розумові здібності людини, їх моральні цінності, мотивацію, культурний рівень, які визначають здатність працівників генерувати ефективні рішення, новаторські